

Bruselj, 25. oktober 2021
(OR. en)

12847/21

**Medinstitucionalna zadeva:
2018/0168(COD)**

**CODEC 1322
EF 308
ECOFIN 977
SURE 35
PE 99**

INFORMATIVNI DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Direktive 2009/103/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti – izid prve obravnave v Evropskem parlamentu (Strasbourg, 18. do 21. oktober 2021)

I. UVOD

V skladu z določbami člena 294 PDEU in Skupno izjavo o praktičnih ureditvah za postopek soodločanja¹ so se Svet, Evropski parlament in Komisija večkrat neformalno sestali, da bi dogovor o navedeni zadevi dosegli v prvi obravnavi.

V zvezi s tem je poročevalka Dita Charanzová (Renew, CZ) v imenu Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov predstavila predlog spremembe 61 navedenega predloga direktive in predlog spremembe 62 zakonodajne resolucije, ki vsebuje izjavo Komisije. Dogovor o teh predlogih sprememb je bil dosežen na navedenih neformalnih sestankih.

¹ UL C 145, 30.6.2007, str. 5.

II. GLASOVANJE

Poslanci so na glasovanju na plenarnem zasedanju 21. oktobra 2021 sprejeli sporazumni predlog spremembe (predlog spremembe 61) navedenega predloga direktive in predlog spremembe 62 zakonodajne resolucije. Drugi predlogi sprememb niso bili sprejeti. Tako spremenjeni predlog Komisije predstavlja stališče Parlamenta v prvi obravnavi, ki je del zakonodajne resolucije iz priloge k temu dopisu².

Stališče Parlamenta odraža predhodni dogovor med institucijami. Svet bi zato moral biti pripravljen odobriti stališče Evropskega parlamenta.

Akt bi bil nato sprejet v obliki, ki ustreza stališču Parlamenta.

² V različici stališča Parlamenta iz zakonodajne resolucije so spremembe predloga Komisije označene na naslednji način: deli, ki so bili dodani besedilu Komisije, so označeni s ***krepkim in poševnim tiskom***, znak „■“ pa označuje črtano besedilo.

P9_TA(2021)0433

Zavarovanje motornih vozil *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 21. oktobra 2021 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2009/103/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti (COM(2018)0336 – C8-0211/2018 – 2018/0168(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2018)0336),
 - ob upoštevanju člena 294(2) ter člena 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0211/2018),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 19. septembra 2018³,
 - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor na podlagi člena 74(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 28. junija 2021, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov ter mnenja Odbora za pravne zadeve (A8-0035/2019),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju⁴;
 2. se seznanja z izjavo Komisije, priloženo tej resoluciji;
 3. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 4. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

³ UL C 440, 6.12.2018, str. 85.

⁴ To stališče nadomesti spremembe, sprejete 13. februarja 2019 (UL C 449, 23.12.2020, str. 586).

P9_TC1-COD(2018)0168

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 21. oktobra 2021 z namenom sprejetja Direktive (EU) 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2009/103/ES **■ o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁵,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom⁶,

⁵ UL C 440, 6.12.2018, str. 85.

⁶ Stališče Evropskega parlamenta z dne 21. oktobra 2021.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Zavarovanje civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil (v nadaljnjem besedilu: avtomobilsko zavarovanje) je posebnega pomena za evropske državljane, tako za imetnike zavarovalnih polic kot za tiste, ki bi lahko postali *oškodovanci zaradi posledic nesreče*. Izjemnega pomena je tudi za zavarovalnice, saj predstavlja pomemben segment trga neživljenjskega zavarovanja v Uniji. Avtomobilsko zavarovanje *pomembno* vpliva tudi na prost pretok ljudi, blaga in vozil *ter s tem na notranji trg*. Zato bi morala biti okrepitev in konsolidacija notranjega trga za avtomobilska zavarovanja ključni cilj ukrepanja Unije na področju finančnih storitev.

- (2) Komisija je leta 2017 opravila oceno delovanja Direktive 2009/103/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁷, vključno z njeno uspešnostjo, učinkovitostjo in skladnostjo z drugimi politikami Unije. Ugotovitev ocene je bila, da Direktiva 2009/103/ES na splošno dobro deluje in da v večini vidikov ne potrebuje sprememb. Vendar so bila ugotovljena štiri področja, glede katerih bi bilo primerno sprejeti ciljno usmerjene spremembe: odškodnine ***oškodovancem zaradi posledic*** nesreč, kadar je zavarovalnica insolventna, minimalni obvezni zneski zavarovalnega kritja, preverjanje zavarovanja vozil s strani držav članic in uporaba potrdil imetnikov zavarovalnih polic o škodnem dogajanju pri novi zavarovalnici. ***Poleg teh štirih področij so bila kot področja, glede katerih bi bile primerne ciljno usmerjene spremembe, opredeljena tudi odposlana vozila, nesreče priklopnikov, ki jih vleče vozilo, neodvisna orodja za primerjavo cen avtomobilskih zavarovanj, informacijski centri in obveščanje oškodovancev. Poleg tega bi se jasnost Direktive 2009/103/ES povečala z nadomestitvijo izraza „žrtev“, ki se v navedeni direktivi uporablja kot sopomenka za „oškodovanec“, z izrazom „oškodovanec“ ali „oseba, ki je oškodovana“, kot je ustrezno, z ustreznimi spremembami. Te spremembe so namenjene izključno harmonizaciji terminologije, ki se uporablja v navedeni direktivi, in ne pomenijo vsebinske spremembe.***

⁷ **Direktiva 2009/103/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti (UL L 263, 7.10.2009, str. 11).**

- (3) *Od začetka veljavnosti Direktive 2009/103/ES so na trg prišle številne nove vrste motornih vozil. Nekatere poganja izključno električni motor, nekatere pa tudi pomožna oprema. Taka vozila bi bilo treba upoštevati pri opredelitvi pojma „vozilo“. Ta opredelitev bi morala temeljiti na splošnih značilnostih takih vozil, zlasti na njihovi največji konstrukcijsko določeni hitrosti in neto teži, ter bi morala določati, da so zajeta le vozila, ki jih poganja zgolj mehanska moč. Opredelitev bi se morala uporabljati neodvisno od števila koles, ki jih ima vozilo. Invalidski vozički, namenjeni osebam s telesno oviranostjo, ne bi smeli biti vključeni v opredelitev.*

(4) *Lahka električna vozila, ki ne spadajo v opredelitev pojma „vozilo“, bi morala biti izključena iz področja uporabe Direktive 2009/103/ES. Vendar pa navedena direktiva ne bi smela z ničimer ovirati držav članic, da v skladu s svojo nacionalno zakonodajo zahtevajo avtomobilsko zavarovanje pod pogoji, ki jih same določijo, za vso motorno opremo, ki se uporablja na kopnem in ki ne spada v opredelitev pojma „vozilo“ iz navedene direktive in za katero zato navedena direktiva ne določa takega zavarovanja. Navedena direktiva tudi ne bi smela ovirati držav članic pri zagotavljanju, da imajo žrtve nesreč, ki jih povzroči katera koli druga motorna oprema, po njihovi nacionalni zakonodaji dostop do odškodninskega organa države članice, kot je določeno v poglavju 4. Države članice bi tudi morale imeti možnost, da v primeru, ko so osebe, ki prebivajo na njihovem ozemlju, oškodovanci v nesreči, ki jo povzroči taka druga motorna oprema v drugi državi članici, v kateri za to motorno opremo ni zahtevano avtomobilsko zavarovanje, tem osebam, ki prebivajo na njihovem ozemlju, zagotovijo dostop do odškodninskega organa, kot je določen v poglavju 4, v njihovi državi članici prebivanja. Odškodninskim organom držav članic bi moralo biti omogočeno, da se dogovorijo o načinih sodelovanja v teh primerih.*

- (5) ■ Sodišče Evropske unije *je* v svojih nedavnih sodbah, in sicer v zadevah Vnuk⁸, Rodrigues de Andrade⁹ in Torreiro¹⁰, pojasnilo pojem „uporaba vozil“. Sodišče je v teh sodbah zlasti pojasnilo, da se motorna vozila običajno uporabljajo kot prevozna sredstva ne glede na značilnosti takih vozil in da uporaba takšnih vozil zajema vsako uporabo vozila, ki je skladna z običajno funkcijo vozila, ne glede na značilnosti zemljišča, na katerem se motorno vozilo uporablja, in ne glede na to, ali se vozilo premika ali ne. ***Direktiva 2009/103/ES se ne uporablja, če je v času nesreče običajna funkcija takega vozila „uporaba, ki ni kot prevozno sredstvo“. To bi se lahko zgodilo, če se vozilo ne uporablja v smislu člena 3, prvi odstavek, navedene direktive, ker je njegova običajna funkcija na primer „uporaba kot industrijski ali kmetijski vir energije“.*** Zaradi pravne varnosti je primerno, da se ta sodna praksa izrazi v Direktivi 2009/103/ES z uvedbo opredelitve pojma „uporaba vozila“.

⁸ Sodba Sodišča z dne 4. decembra 2014, Vnuk, C-162/13, ECLI:EU:C:2014:2146.

⁹ Sodba Sodišča z dne 28. novembra 2017, Rodrigues de Andrade, C-514/16, ECLI:EU:C:2017:908.

¹⁰ Sodba Sodišča z dne 20. decembra 2017, Torreiro, C-334/16, ECLI:EU:C:2017:1007.

- (6) *Nekatera motorna vozila so manjša in je zato manj verjetno, da bi povzročila znatne telesne poškodbe ali materialno škodo kot druga. Njihova vključitev v področje uporabe Direktive 2009/103/ES bi bila nesorazmerna in neustrezna za prihodnost. Njihova vključitev bi tudi ogrozila uvajanje novih vozil, kot so električna kolesa, ki jih ne poganja zgolj mehanska moč, in odvrčala od inovacij. Poleg tega tudi ni dovolj dokazov, da bi lahko taka manjša vozila povzročila nesreče z oškodovanci v enakem obsegu kot druga vozila, kot so avtomobili ali tovornjaki. V skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti bi morale zahteve na ravni Unije zajemati samo tista vozila, ki so opredeljena kot taka v Direktivi 2009/103/ES.*
- (7) *Avtomobilsko zavarovanje bi moralo načeloma kriti nesreče na vseh območjih držav članic. Vendar v nekaterih državah članicah obstajajo določbe, ki urejajo vozila, ki se uporabljajo izključno na posebnih območjih z omejenim dostopom. Tem državam članicam bi moralo biti omogočeno, da določijo omejena odstopanja od člena 3 Direktive 2009/103/ES za območja z omejenim dostopom, na katera ne smejo vstopiti nepooblašcene osebe, kot so posebej določene lokacije in območja z opremo v pristaniščih in na letališčih. Država članica, ki se odloči za taka odstopanja, bi morala sprejeti tudi ustrezne ukrepe za zagotovitev, da se izplača odškodnina za vsako izgubo ali poškodbo, ki jo povzroči tako vozilo.*

- (8) *Države članice bi tudi morale imeti možnost, da ne zahtevajo obveznega avtomobilskega zavarovanja za vozila, ki v skladu z njihovo nacionalno zakonodajo niso odobrena za uporabo na javnih cestah. Kljub temu bi morale te države članice sprejeti ustrezne ukrepe, da zagotovijo izplačilo odškodnine za kakršno koli izgubo ali poškodbo, ki jo povzročijo taka vozila, razen kadar se država članica odloči tudi za odstopanje od člena 10 Direktive 2009/103/ES v zvezi z nadomestilom za škodo, ki jo taka vozila povzročijo na območjih, ki niso javno dostopna zaradi pravne ali fizične omejitve dostopa do njih, kot so določena v njeni nacionalni zakonodaji. Takšno odstopanje od člena 10 bi se moralo uporabljati za vozila, glede katerih se je država članica odločila, da bo odstopila od obveznosti zavarovanja, ker ta vozila v skladu z njeno nacionalno zakonodajo niso odobrena za uporabo na javnih cestah, tudi če bi lahko za obveznost zavarovanja za ta vozila veljalo tudi drugo odstopanje iz člena 5 Direktive 2009/103/ES.*

- (9) *V nekaterih državah članicah obstajajo določbe o uporabi vozil kot sredstev za namerno povzročitev telesne poškodbe ali materialne škode. Državam članicam bi morala biti dovoljeno, da po potrebi pri najhujših kaznivih dejanjih ohranijo pravno prakso, da tako škodo izključijo iz obveznega avtomobilskega zavarovanja ali da se znesek odškodnine iz naslova zavarovanja, izplačan oškodovancem, izterja od oseb, ki so odgovorne za to poškodbo ali škodo. Da pa ne bi zmanjšali varstva, ki ga zagotavlja Direktiva 2009/103/ES, bi bilo treba te pravne prakse dovoliti le, če država članica zagotovi, da se oškodovancem v teh primerih povrne škoda na način, ki je čim bližji načinu, na katerega bi prejeli odškodnino v skladu z Direktivo 2009/103/ES. Taka škoda bi morala biti krita v skladu z Direktivo 2009/103/ES, razen če je država članica predvidela alternativni mehanizem odškodnin ali zagotovila, da se oškodovancem zagotovi odškodnina za takšno škodo na način, ki je čim bližji načinu, na katerega bi prejeli odškodnino v skladu z navedeno direktivo.*

- (10) *Države članice Direktive 2009/103/ES ne bi smele uporabljati v zvezi z uporabo vozil na motornih športnih prireditvah in dejavnostih, vključno z dirkami in tekmovanji, kot tudi usposabljanjem, preizkušanjem in predstavitvami, vključno s tistimi, povezanimi s hitrostjo, zanesljivostjo ali spretnostmi, ki so dovoljene v skladu z njihovo nacionalno zakonodajo. Take izvzete dejavnosti bi morale potekati na omejenem in označenem območju tako, da se zagotovi, da si poti, po kateri poteka njihova vožnja, ne morejo dejansko ali potencialno deliti z običajnim prometom, javnostjo in osebami, ki niso povezane z dejavnostjo. Take dejavnosti običajno vključujejo dejavnosti na določenih motornih stezah ali poteh in območjih v neposredni bližini, kot so varnostna območja, območja boksov in servisne delavnice, kjer je tveganje nesreče veliko večje v primerjavi z običajnimi cestami in na katera nepooblaščen osebe naj ne bi vstopile.*

- (11) *Izvzetje za športne dogodke in dejavnosti motornih vozil bi se moralo uporabljati le, kadar država članica zagotovi, da je organizator dogodka ali dejavnosti ali katera koli druga oseba sklenila alternativno zavarovanje ali jamstvo, ki krije škodo tretji osebi, vključno z gledalci in drugimi navzočimi osebami, vendar ne nujno škode sodelujočim voznikom in njihovim vozilom. Če organizatorji ali druge osebe ne sklenejo alternativnega zavarovanja ali jamstva, ki je pogoj za to izjemo, bi morala biti škoda, z morebitno izjemo škode sodelujočim voznikom in njihovim vozilom, krita v skladu z Direktivo 2009/103/ES.*
- (12) *Da se ne bi zmanjšalo varstvo, ki ga zagotavlja Direktiva 2009/103/ES, bi morale države članice zagotoviti, da se oškodovancem na motornih športnih prireditvah in dejavnostih v skladu z njihovo nacionalno zakonodajo povrne škoda na način, ki je čim bližji načinu, na katerega bi prejeli odškodnino v skladu z Direktivo 2009/103/ES.*

- (13) *Vozila med proizvodnjo in prevozom nimajo prevoznih funkcij in se ne šteje, kot da so v uporabi v smislu člena 3, prvi odstavek, Direktive 2009/103/ES. Če pa se država članica odloči, da ne bo zahtevala, da imajo taka vozila avtomobilsko zavarovanje v skladu s členom 28(1) Direktive 2009/103/ES, bi morale obstajati zavarovanje odgovornosti pri poslovanju za kritje škode, ki bi jo ta vozila lahko povzročila.*

(14) *Trenutno nacionalna zakonodaja številnih držav članic povezuje obveznost zavarovanja z uporabo vozila v smislu člena 3, prvi odstavek, Direktive 2009/103/ES. V teh državah članicah je uporaba vozila dovoljena samo, ko je vozilo registrirano. V skladu s pravom teh držav članic mora biti vozilo med aktivno registracijo in uporabo vozila krito z zavarovanjem v smislu člena 3, prvi odstavek, Direktive 2009/103/ES. Zato te države članice ne bi smele zahtevati zavarovalnega kritja za uporabo vozil, ki so trajno ali začasno odjavljena, ker se, na primer, nahajajo v muzeju, se obnavljajo ali se dlje časa niso uporabljala iz drugega razloga, kot je sezonska uporaba. Te države članice morajo sprejeti ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se za kakršno koli izgubo ali poškodbo, ki jo na njihovem ozemlju in na ozemlju drugih držav članic povzročijo vozila, kot so opredeljena v Direktivi 2009/103/ES, ki se uporabljajo v smislu člena 3, prvi odstavek, navedene direktive, izplača odškodnina v skladu z odškodnino, ki je na voljo na podlagi navedene direktive.*

- (15) *Nekatere države članice, v katerih obveznost zavarovanja civilne odgovornosti pri uporabi motornega vozila ni povezana z registracijo vozila, zaenkrat ne zahtevajo obveznega avtomobilskega zavarovanja za vozila, ki so bila uradno umaknjena iz uporabe v skladu z njihovo zakonodajo. Primeri takega uradnega umika iz uporabe vključujejo pošiljanje obvestila pristojnemu organu ali drugim imenovanim subjektom, ki opravljajo funkcijo pristojnega organa, ali sprejetje drugih preverljivih fizičnih ukrepov. Te države članice morajo sprejeti ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se za kakršno koli izgubo ali poškodbo, ki jo na njihovem ozemlju in na ozemlju drugih držav članic povzročijo taka vozila, izplača odškodnina v skladu z odškodnino, ki je na voljo na podlagi Direktive 2009/103/ES.*
- (16) Trenutno se morajo države članice vzdržati preverjanj zavarovanja v zvezi z vozili, ki se običajno nahajajo na ozemlju druge države članice, in v zvezi z vozili, ki se običajno nahajajo na ozemlju tretje države, vendar na njihovo ozemlje vstopajo iz ozemlja druge države članice. Nov tehnološki razvoj, ***kot je tehnologija za samodejno prepoznavanje registrskih tablic***, omogoča diskretno preverjanje zavarovanja vozil brez njihovega ustavljanja in tako ne posega v prost pretok oseb. Zato je primerno dovoliti navedena preverjanja zavarovanja vozil, vendar samo, če so ta preverjanja nediskriminatorna, potrebna in sorazmerna, predstavljajo del splošnega sistema pregledov na nacionalnem ozemlju, ***ki se opravljajo tudi za vozila, ki se običajno nahajajo na ozemlju države članice, ki opravlja preverjanja***, in ne zahtevajo ustavitve vozila.

- (17) Države članice, ki se odločijo vzpostaviti ta sistem, s katerim se obdelujejo osebni podatki, ki se lahko pozneje delijo z drugimi državami članicami, kot so podatki na podlagi tehnologije za prepoznavanje registrskih tablic, morajo sprejeti zakonodajo, ki omogoča obdelavo osebnih podatkov za namene boja proti vožnji brez obveznega avtomobilskega zavarovanja ter določa ustrezne ukrepe za zaščito pravic in svoboščin ter pravnih interesov posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki. Za obdelavo osebnih podatkov za namene boja proti vožnji brez obveznega avtomobilskega zavarovanja se uporabljajo določbe Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta¹¹. Zakonodaja držav članic bi morala zlasti podrobno opredeliti namen, se sklicevati na ustrezno pravno podlago, izpolnjevati ustrezne varnostne zahteve ter spoštovati načela nujnosti, sorazmernosti in omejitve namena ter določiti sorazmerno obdobje hrambe podatkov. Poleg tega bi morali vsi sistemi za obdelavo osebnih podatkov, ki se razvijajo in uporabljajo v okviru zakonodaje držav članic, vključevati vgrajeno in privzeto varstvo podatkov.
- (18) *V skladu s temi načeli države članice osebni podatkov, obdelanih zgolj za namene preverjanja zavarovanja, ne bi smele hraniti dlje, kot je potrebno, da se preveri, ali ima vozilo veljavno zavarovalno kritje. Ko se ugotovi, da je vozilo zavarovano, bi bilo treba izbrisati vse podatke, povezane s tem preverjanjem. Kadar s preverjanjem ni mogoče ugotoviti, ali je vozilo zavarovano, bi bilo treba te podatke hraniti samo za omejeno obdobje, ki ne presega števila dni, potrebnih za ugotovitev, ali obstaja zavarovalno kritje. Za vozila, za katera se ugotovi, da nimajo veljavnega zavarovanja, je smiselno zahtevati, da se taki podatki hranijo, dokler se ne zaključijo morebitni upravni ali sodni postopki in dokler se vozilo ne zavaruje z veljavno zavarovalno polico.*

¹¹ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

- (19) Direktiva 2009/103/ES trenutno določa različne referenčne datume za redni ponovni izračun minimalnih vsot kritja v različnih državah članicah, kar vodi do različnih minimalnih vsot kritja, odvisno od države članice. Da bi se zagotovilo enako minimalno varstvo oškodovancev v celotni Uniji, bi bilo treba minimalne vsote uskladiti in uvesti enotno klavzulo o pregledu, ki kot merilo uporablja harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin, ki ga objavlja Eurostat, ter postopkovna pravila, ki urejajo takšen pregled in s katerimi se določi enotni časovni okvir.

- (20) Za uspešno in učinkovito varstvo *oškodovancev zaradi posledic prometnih nesreč* morajo *imeti ti oškodovanci pravico zahtevati odškodnino v državi članici prebivanja in prejeti odgovor v razumnem roku. Prav tako mora biti oškodovancem, kadar so njihovi odškodninski zahtevki upravičeni, vedno izplačan ustrezni znesek odškodnine* za njihove telesne poškodbe ali za materialno škodo ne glede na to, ali je zavarovalnica odgovorne osebe solventna. Zato bi morale države članice ustanoviti ali pooblastiti organ, ki zagotovi prvotno odškodnino oškodovancem, ki prebivajo na njihovem ozemlju, in ki ima pravico zahtevati povračilo te odškodnine od organa, ki je bil za isti namen ustanovljen ali pooblaščen v *matični* državi članici *insolventne* zavarovalnice, ki je izdala polico za vozilo odgovorne osebe. *Kadar v državi članici obstaja prostovoljna ureditev, ki zagotavlja odškodnino, bi ji moralo biti omogočeno, da še naprej deluje.*

(21) *Zavarovalnica lahko postane insolventna na različne načine, na primer zaradi stečaja, neizpolnjevanja obveznosti, potem ko se je odpovedala svojemu dovoljenju v matični državi članici, ali zaradi ukrepa preklica ali odločbe, ki ji prepoveduje opravljanje dejavnosti. Kadar je izdan nalog ali sprejet sklep o začetku stečajnega postopka ali postopka prenehanja, bi bilo treba ta nalog ali sklep objaviti. Organ, ki je ustanovljen ali pooblaščen, da oškodovancem izplača odškodnino v primeru insolventnosti zavarovalnice v matični državi članici zavarovalnice, bi moral o tem nalogu ali sklepu obvestiti take organe v vseh drugih državah članicah.*

(22) *Države članice bi morale zagotoviti, da je organ, ki je ustanovljen ali pooblaščen, da oškodovancem izplača odškodnino v primeru insolventnosti zavarovalnice v državi članici, na ozemlju katere oškodovanec prebiva, v vseh fazah postopka pristojen, da zahteva informacije, obvešča druga ustrezna telesa, organe in deležnike v Uniji, in da ga ti obveščajo ter da sodeluje z njimi. Te informacije bi morale zadostovati, da si lahko prejemnik ustvari vsaj splošno razumevanje stanja. Te informacije so pomembne, da se zagotovi, da lahko organ, ki oškodovancu izplača odškodnino, pred plačilom sam ali skupaj z vsemi ustreznimi strankami v skladu z nacionalno zakonodajo ugotovi, ali je zavarovalnica vlagatelju zahtevka že izplačala odškodnino za njegov odškodninski zahtevak. Zahtevak, predložen temu organu, se lahko celo prenese na zavarovalnico v nadaljnjo preučitev ali odločitev, kadar tako določa nacionalno procesno pravo. Države članice bi morale zagotoviti, da organ zahteva in prejme podrobnejše informacije o posameznih odškodninskih zahtevkih.*

- (23) *Sistem povračila ne bi smel posegati v pravo, ki se uporablja glede ravni kritja oškodovancev. Za odškodninske zahteve bi morala veljati enaka načela, ne glede na to, ali je zavarovalnica solventna ali ne. Organ matične države članice zavarovalnice, ki je izdala polico odgovorne osebe, bi moral plačilo organu države članice, na ozemlju katere oškodovanec prebiva, opraviti v razumnem času po tem, ko organ matične države članice zavarovalnice prejme zahtevek za povračilo odškodnine v zvezi s plačilom, ki ga je organ države članice, v kateri oškodovanec prebiva, izplačal oškodovancu.*
- (24) *Odvisno od faze obravnave odškodninskih zahtevkov, plačil oškodovancem in postopkov povračil v različnih organih, lahko obstajajo neporavnane obveznosti med organi, ki so ustanovljeni ali pooblaščen, da oškodovancem izplačajo odškodnino v primeru insolventnosti zavarovalnice. Pravica do subrogacije bi se morala prenesti z organa, ki je najprej izplačal odškodnino, na organ druge države članice, ko se postopek povračila organom nadaljuje. Zato bi bilo treba pravice oškodovanca do osebe, ki je povzročila nesrečo, ali njene zavarovalnice prenesti na organ, če je ta organ zagotovil odškodnino za utrpelo izgubo ali poškodbo in mu ta še ni bila povrnjena. Vendar pa se pravice oškodovanca do imetnika zavarovalne police ali druge zavarovane osebe, ki je povzročila nesrečo, ne bi smele prenesti na organ, če bi odgovornost imetnika zavarovalne police ali zavarovane osebe krila insolventna zavarovalnica v skladu z nacionalnim pravom, ki se uporablja. Vsaka država članica bi morala priznati to subrogacijo, ki jo zagotavlja druga država članica.*

(25) *Države članice morajo za učinkovito in uspešno varstvo oškodovancev v primeru insolventnosti zavarovalnice sprejeti ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so sredstva, potrebna za odškodnino oškodovancem, na voljo ob zapadlosti plačila odškodnine. V skladu z načelom subsidiarnosti bi morale o teh ukrepih odločati matične države članice na nacionalni ravni. Vendar bi morale spoštovati pravo Unije in zlasti načela, kot sta *lex specialis* in *lex posterior*. Da se prepreči neupravičeno in nesorazmerno breme za zavarovatelje, bi bilo treba v primeru, da država članica zahteva finančne prispevke od zavarovalnic, te prispevke pobirati samo od zavarovalnic, ki imajo dovoljenje za opravljanje dejavnosti v tej državi članici. To ne bi smelo posegati v financiranje drugih funkcij, ki bi se lahko pripisale organu, ki je ustanovljen ali pooblaščen, da oškodovancem izplača odškodnino v primeru insolventnosti zavarovalnice.*

- (26) *Da bi se zagotovilo učinkovito izvajanje zahtev iz te direktive v zvezi s plačilom odškodnine oškodovancem v primeru insolventnosti zavarovalnice, bi si morali organi, ki jim je zaupana ta naloga, prizadevati, da sklenejo sporazum o njihovih funkcijah in obveznostih ter postopkih za povračilo. Če v 24 mesecih od začetka veljavnosti te direktive tak sporazum ni dosežen, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) sprejme akte v zvezi z določitvijo postopkovnih nalog in obveznosti takih organov v zvezi s povračilom.*
- (27) *V primeru insolventnosti zavarovalnice bi morali imeti oškodovanci pravico zahtevati odškodnino od organa v državi članici njihovega prebivanja, tudi ko so oškodovani zaradi nesreč, ki se zgodijo v državi članici, ki ni njihova država članica prebivanja. Države članice bi morale imeti možnost, da funkcijo plačila odškodnine tem oškodovancem dodelijo novemu organu ali organu, ki že obstaja, vključno z odškodninskim organom, ustanovljenim ali odobrenim na podlagi člena 24 Direktive 2009/103/ES. Države članice bi morale imeti tudi možnost, da v primeru insolventnosti zavarovalnice istemu organu dodelijo nalogo plačila odškodnine osebam, ki so oškodovane v državi članici prebivanja, kot tudi tistim, ki so oškodovane zaradi posledic nesreč v državi članici, ki ni njihova država članica prebivanja. V primeru oseb, ki so oškodovane v državi članici, ki ni njihova država članica prebivanja, je pomembno tudi zagotoviti izmenjavo informacij in sodelovanje z odškodninskimi organi, ustanovljenimi ali odobrenimi na podlagi člena 24 Direktive 2009/103/ES, v vseh državah članicah in s pooblaščenci za obravnavo odškodninskih zahtevkov.*

- (28) *Države članice lahko ustanovijo ali pooblastijo več kot en odškodninski organ na podlagi Direktive 2009/103/ES, kar bi lahko oškodovancem otežilo ugotavljanje, pri katerem organu morajo vložiti svoje odškodninske zahteve. Države članice, ki ustanovijo ali pooblastijo več kot en odškodninski organ, bi morale zato zagotoviti, da imajo oškodovanci dostop do bistvenih informacij o možnih načinih uveljavljanja odškodnine na način, ki jim omogoča, da brez težav razumejo, pri katerem organu naj vložijo zahtevek.*
- (29) *V primeru odposlanega vozila bi morala imeti oseba, odgovorna za kritje odgovornosti do tretje osebe, možnost, da se odloči, ali bo sklenila zavarovalno polico v državi članici, v kateri je vozilo registrirano, ali, v obdobju 30 dni od datuma prevzema pošiljke s strani kupca, v namembni državi članici, tudi če vozilo v namembni državi članici še ni uradno registrirano. Informacijski center države članice, v kateri je vozilo registrirano, in, kadar ta ni ista, namembne države članice ter katere koli druge ustrezne države članice, kot je država članica, na ozemlju katere se je zgodila nesreča ali v kateri oškodovanec prebiva, bi morali z medsebojnim sodelovanjem zagotoviti, da so na voljo potrebne informacije o odposlanem vozilu, ki jih imajo skladu s členom 23 Direktive 2009/103/ES.*
- (30) *V primeru nesreč s priklopniki, za katere je bilo izdano zavarovanje avtomobilske odgovornosti do tretjih oseb ločeno od zavarovanja vlečnega vozila, bi moral oškodovanec imeti možnost, da odškodninski zahtevek vloži pri zavarovatelju priklopnika, kadar tako določa nacionalno pravo. Oškodovanec bi moral imeti možnost, da na zahtevo od zavarovatelja priklopnika pridobi informacije o identiteti zavarovatelja vlečnega vozila ali, kadar zavarovatelj priklopnika kljub razumnim prizadevanjem ne more ugotoviti zavarovatelja vlečnega vozila, informacije o mehanizmu odškodnin iz člena 10 Direktive 2009/103/ES.*

- (31) Da bi se olajšalo priznavanje škodnega dogajanja ob sklenitvi nove zavarovalne police, bi moralo biti možno enostavno preverjanje pristnosti podatkov o škodnem dogajanju imetnikov polic, ki želijo skleniti nove zavarovalne pogodbe z zavarovalnicami. Da bi se poenostavilo preverjanje in potrjevanje pristnosti potrdil o škodnem dogajanju, je pomembno, da sta njihova vsebina in oblika enaki v vseh državah članicah. Poleg tega zavarovalnice, ki upoštevajo potrdila o škodnem dogajanju pri določitvi premij avtomobilskega zavarovanja, ne bi smele diskriminirati na podlagi državljanstva ali zgolj na podlagi predhodne države članice prebivanja imetnika police. ***Poleg tega bi morale zavarovalnice potrdilo o škodnem dogajanju iz druge države članice obravnavati kot enakovredno domačemu potrdilu o škodnem dogajanju ter za stranko iz druge države članice uporabiti vse popuste, ki so na voljo sicer enaki domači stranki, tudi popuste, ki jih zahteva nacionalna zakonodaja države članice, kot so popusti „bonus-malus“.*** ***Države članice bi morale imeti možnost sprejemati nacionalno zakonodajo o sistemih „bonus-malus“, saj so ti sistemi nacionalne narave in brez čezmejnih elementov, zato bi po načelu subsidiarnosti morale o teh sistemih še naprej odločati države članice.*** Da bi države članice lahko preverile, ***ali in*** kako zavarovalnice obravnavajo potrdila o škodnem dogajanju, bi morale zavarovalnice objaviti ***splošen pregled*** svoje politike v zvezi z uporabo potrdil o škodnem dogajanju pri izračunu premij. ***Brez poseganja v Direktivo (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta¹² zavarovalnicam ni treba objavljati poslovno občutljivih informacij, kot so podrobnosti o tarifnih pravilih.***

¹² ***Direktiva (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem (UL L 157, 15.6.2016, str. 1).***

- (32) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje Direktive 2009/103/ES bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z **obliko in vsebino** potrdil o škodnem dogajanju. Ta izvedbena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹³.
- (33) ***Države članice bi morale imeti možnost, da potrdijo orodja, ki potrošnikom omogočajo primerjavo cen, tarif in kritja med ponudniki avtomobilskega zavarovanja, ki izpolnjujejo pogoje iz Direktive 2009/103/ES. Če so ustrezno potrjena, bi se lahko imenovala „neodvisna orodja za primerjavo cen avtomobilskih zavarovanj“. Države članice bi morale imeti tudi možnost, da vzpostavijo javna orodja za primerjavo cen, ki jih upravlja javni organ.***

¹³ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (34) *Za zagotovitev, da se odškodninski zahtevki obravnavajo nemoteno, kadar je v skladu z nacionalno zakonodajo potreben zapisnik o nesreči in ima oškodovanec pravico, da od pristojnih organov pridobi kopijo zapisnika o nesreči, je pomembno, da ima oškodovanec pravočasno dostop do njega.*
- (35) Za zagotovitev, da se minimalne vsote *kritja avtomobilskega zavarovanja* sčasoma ne znižajo, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s prilagoditvijo teh minimalnih vsot **■**, da se upošteva spreminjajoča se gospodarska realnost.
- (36) Pri sprejemanju delegiranih aktov na podlagi pooblastil iz te direktive je zlasti pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje¹⁴. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihovi strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

¹⁴ *UL L 123, 12.5.2016, str. 1.*

- (37) V okviru ocene delovanja **Direktive 2009/103/ES** bi morala Komisija spremljati uporabo te direktive ob upoštevanju števila **oškodovancev**, obsega nezaključenih odškodninskih zahtevkov zaradi zamud pri plačilih v čezmejnih primerih insolventnosti, višine minimalnih vsot kritja v državah članicah, obsega odškodninskih zahtevkov zaradi vožnje brez obveznega avtomobilskega zavarovanja v čezmejnem prometu in števila pritožb v zvezi s potrdili o škodnem dogajanju.
- (38) ***Poleg tega bi morala Komisija pripraviti poročilo o oceni delovanja, sodelovanja in financiranja odškodninskih organov, ki so ustanovljeni ali pooblaščen, da oškodovancem izplačajo odškodnino v primeru insolventnosti zavarovalnice. Po potrebi bi mu morala priložiti tudi zakonodajni predlog.***

- (39) *Za zagotovitev, da Direktiva 2009/103/EC še naprej izpolnjuje svoj namen, ki je zaščititi potencialne oškodovance zaradi posledic nesreč, v katerih so udeležena motorna vozila, bi morala Komisija tudi spremljati in pregledati Direktivo glede na tehnološki razvoj, vključno z večjo uporabo avtonomnih in polavtonomnih vozil. Analizirati bi morala tudi, kako zavarovalnice uporabljajo sisteme, v katerih na premije vplivajo potrdila imetnikov zavarovalnih polic o škodnem dogajanju. Poleg tega bi morala Komisija oceniti učinkovitost izmenjave informacijskih sistemov, ki se uporabljajo za namene čezmejnih kontrol zavarovanja.*
- (40) Ker ciljev te direktive, zlasti zagotovitve enakega minimalnega varstva **oškodovancev zaradi posledic** prometnih nesreč v Uniji, zagotovitve **njihovega** varstva **■** v primeru insolventnosti zavarovalnic **in zagotovitve enake obravnave s strani zavarovateljev pri preverjanju pristnosti potrdil o škodnem dogajanju potencialnih imetnikov zavarovalnih polic, ki prečkajo notranje meje Unije**, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi njihovih učinkov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

- (41) V skladu s skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih¹⁵ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med sestavnimi elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.
- (42) Direktivo 2009/103/ES bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

¹⁵ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

Člen 1

Direktiva 2009/103/ES se spremeni:

(1) Člen 1 se spremeni:

(a) točka 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. ‚vozilo‘ pomeni:

(a) vsako motorno vozilo, ki je namenjeno za potovanje po kopnem in ga poganja zgolj mehanska moč, vendar ne vozi po tirih:

(i) katerega največja konstrukcijsko določena hitrost je nad 25 km/h ali

(ii) katerega največja neto teža je nad 25 kg, največja konstrukcijsko določena hitrost pa nad 14 km/h;

(b) vsako priklopno vozilo, ki se uporablja skupaj z vozilom iz točke (a), ne glede na to, ali je priklopljeno ali odklopljeno.

Brez poseganja v točki (a) in (b) se invalidski vozički, namenjeni izključno osebam s telesno oviranostjo, ne štejejo za vozila iz te direktive;“;

(b) vstavi se naslednja točka:

„1a. ‚uporaba vozila‘ pomeni vsako uporabo **■ vozila ■**, ki je skladna s funkcijo **■ vozila kot prevoznega sredstva v času nesreče**, ne glede na značilnosti vozila in ne glede na zemljišče, na katerem se motorno vozilo uporablja, in ne glede na to, ali vozilo miruje ali se premika;“;

(c) točka 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. ‚oškodovanec‘ in ‚oseba, ki je oškodovana‘ pomeni osebo, ki ima pravico do odškodnine zaradi izgube ali poškodbe, ki so jo povzročila vozila;“;

(d) doda se naslednja točka:

„8. ‚matična država članica‘ pomeni matično državo članico, kot je opredeljena v členu 13(8), točka (a), Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta*.

* *Direktiva 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (UL L 335, 17.12.2009, str. 1).*“;

(2) člen 3 se spremeni:

(a) prvi odstavek se nadomesti z naslednjim:

„Vsaka država članica ob upoštevanju člena 5 sprejme vse ustrezne ukrepe za zagotovitev, da je civilna odgovornost pri uporabi vozil, ki se običajno nahajajo na njenem ozemlju, krita z zavarovanjem.“;

(b) za prvim odstavkom se vstavi naslednji odstavek:

„Ta direktiva se ne uporablja za uporabo vozila na motornih športnih prireditvah in dejavnostih, vključno z dirkami, tekmovanji, usposabljanjem, preskušanjem in demonstracijami na omejenem in označenem območju v državi članici, kadar država članica zagotovi, da je organizator dejavnosti ali katera koli druga oseba sklenila alternativno zavarovanje ali jamstvo, ki krije škodo tretji osebi, vključno z gledalci in drugimi navzočimi osebami, vendar ne nujno škode sodelujočim voznikom in njihovim vozilom.“;

(3) člen 4 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 4

Preverjanje zavarovanja

1. Države članice se vzdržijo preverjanj zavarovanja civilne odgovornosti v zvezi z vozili, ki se običajno nahajajo na ozemlju druge države članice, ter v zvezi z vozili, ki se običajno nahajajo na ozemlju tretje države in na njihovo ozemlje vstopajo iz ozemlja druge države članice.

Vendar lahko opravljajo taka preverjanja zavarovanja pod pogojem, da so ta preverjanja nediskriminatorna, potrebna in sorazmerna za doseg zastavljenega cilja ter da:

- (a) se izvajajo kot del nadzora, ki ni usmerjen izključno v preverjanje zavarovanj, ali
- (b) so del splošnega sistema pregledov na nacionalnem ozemlju, ***ki se opravljajo tudi za vozila, ki se običajno nahajajo na ozemlju države članice, ki opravlja preglede,*** in ne zahtevajo ustavitve vozila.

2. Na podlagi zakonodaje države članice, ki velja za upravljavca, se lahko osebni podatki po potrebi obdelajo za namene boja proti vožnji brez obveznega avtomobilskega zavarovanja z vozili, s katerimi se vozi v državah članicah, ki niso država članica, kjer se vozilo običajno nahaja. Ta zakonodaja mora biti skladna z Uredbo (EU) 2016/679 *Evropskega parlamenta in Sveta** in mora določati tudi ustrezne ukrepe za zaščito pravic in svoboščin ter pravnih interesov posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki.

Te države članice zlasti podrobno opredelijo namen, za katerega se obdelujejo podatki, se sklicujejo na ustrezno pravno podlago, izpolnjujejo ustrezne varnostne zahteve ter spoštujejo načela nujnosti, sorazmernosti in omejitve namena ter določijo sorazmerno obdobje hrambe podatkov. Osebnih podatki, ki se obdelujejo v skladu s tem členom zgolj za namen opravljanja preverjanja zavarovanja, se hranijo le toliko časa, dokler so potrebni za ta namen, in takoj ko se ta doseže, se jih v celoti izbriše. Kadar preverjanje zavarovanja pokaže, da ima vozilo obvezno zavarovanje v skladu s členom 3, upravljavec nemudoma izbriše te podatke. Kadar s preverjanjem ni mogoče ugotoviti, ali ima vozilo obvezno zavarovanje v skladu s členom 3, se podatki hranijo le za omejeno obdobje, ki ne presega števila dni, potrebnih za ugotovitev, ali obstaja zavarovalno kritje.

* *Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).“;*

(4) v členu 5 se dodajo naslednji odstavki:

„3. Država članica lahko odstopi od člena 3 v zvezi z vozili, ki so začasno ali trajno umaknjena iz uporabe ali je prepovedana njihova uporaba, pod pogojem, da je bil uveden uradni upravni postopek ali drug preverljiv ukrep v skladu z nacionalno zakonodajo.

Vsaka država članica, ki tako odstopa, zagotovi, da se vozila iz prvega pododstavka obravnavajo na enak način kot vozila, glede katerih obveznost zavarovanja iz člena 3 ni izpolnjena.

Škodni sklad države članice, v kateri se je nesreča zgodila, ima nato zahtevek do škodnega sklada v tisti državi članici, v kateri se vozilo običajno nahaja.

4. *Država članica lahko odstopi od člena 3 za vozila, ki se v skladu z njeno nacionalno zakonodajo uporabljajo zgolj na območjih z omejenim dostopom.*

Vsaka država članica, ki tako odstopa, zagotovi, da se vozila iz prvega pododstavka obravnavajo na enak način kot vozila, glede katerih obveznost zavarovanja iz člena 3 ni izpolnjena.

Škodni sklad države članice, v kateri se je nesreča zgodila, ima nato zahtevek do škodnega sklada v tisti državi članici, v kateri se vozilo običajno nahaja.

5. *Država članica lahko odstopi od člena 3 za vozila, ki v skladu z njeno nacionalno zakonodajo niso odobrena za uporabo na javnih cestah.*

Vsaka država članica, ki odstopa od člena 3 za vozila iz prvega pododstavka, zagotovi, da se ta vozila obravnavajo na enak način kot vozila, glede katerih obveznost zavarovanja iz člena 3 ni izpolnjena.

Škodni sklad države članice, v kateri se je nesreča zgodila, ima nato zahtevek do škodnega sklada v tisti državi članici, v kateri se vozilo običajno nahaja.

6. *Kadar država članica odstopi od člena 3 na podlagi odstavka 5 za vozila, ki niso odobrena za uporabo na javnih cestah, lahko odstopi tudi od člena 10 v zvezi z odškodnino za škodo, ki jo povzročijo ta vozila na območjih, ki niso javno dostopna zaradi pravne ali fizične omejitve dostopa do takih območij, kot je določeno v njeni nacionalni zakonodaji.*

7. *Države članice v zvezi z odstavki 3 do 6 Komisijo uradno obvestijo o uporabi odstopanja in o posebnih ureditvah glede njegovega izvajanja. Komisija seznam teh odstopanj objavi.“;*

(5) člen 9 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 9

Najnižje vsote

1. Brez poseganja v višja jamstva, ki jih lahko določijo države članice, vsaka država članica zahteva, da je zavarovanje iz člena 3 obvezno za naslednje minimalne vsote:
 - (a) za telesne poškodbe: 6 450 000 EUR na nesrečo, ne glede na število ***oškodovancev*** ali 1 300 000 EUR na ***oškodovanca***;
 - (b) za materialno škodo: 1 300 000 EUR na ***nesrečo***, ne glede na število ***oškodovancev***.

Za države članice, ki niso sprejele eura, se minimalne vsote pretvorijo v njihovo nacionalno valuto z uporabo menjalnega tečaja na dan ... [datum začetka veljavnosti te direktive o spremembi], objavljen v *Uradnem listu Evropske unije*.

2. Komisija vsakih pet let od ... [datum začetka veljavnosti te direktive o spremembi] pregleda vsote iz odstavka 1 v skladu s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin, določenim na podlagi Uredbe (EU) 2016/792 Evropskega parlamenta in Sveta*.

Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 28b v zvezi s prilagoditvijo navedenih vsot harmoniziranemu indeksu cen življenjskih potrebščin v šestih mesecih po koncu vsakega petletnega obdobja.

Za države članice, ki niso sprejele eura, se minimalne vsote pretvorijo v njihovo nacionalno valuto z uporabo menjalnega tečaja na dan izračuna novih minimalnih vsot, objavljenim v *Uradnem listu Evropske unije*.

* Uredba (EU) 2016/792 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o harmoniziranih indeksih cen življenjskih potrebščin in harmoniziranem indeksu cen stanovanjskih nepremičnin ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 2494/95 (UL L 135, 24.5.2016, str. 11).“;

(6) *naslov poglavja 4 se nadomesti z naslednjim:*

„POGLAVJE 4

**ODŠKODNINA ZA ŠKODO, KI JO POVZROČI NEZNANO VOZILO ALI VOZILO,
GLEDE KATERIH OBVEZNOST ZAVAROVANJA IZ ČLENA 3 NI IZPOLNJENA,
IN ODŠKODNINA V PRIMERU INSOLVENTNOSTI“;**

(7) *člen 10 se spremeni:*

(a) *v odstavku 1 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:*

„Prvi pododstavek ne vpliva na pravico države članice, da odškodnino s strani tega organa šteje bodisi za subsidiarno bodisi nesubsidiarno, in pravico, da predvidi poravnavo zahtevkov med tem organom in osebo ali osebami, odgovornimi za nesrečo, in drugimi zavarovalnicami ali organi socialne varnosti, ki so dolžni plačati odškodnino oškodovancu v zvezi z isto nesrečo. Vendar pa države članice ne smejo dovoliti organu, da plačilo odškodnine pogojuje s tem, da naj oškodovanec kakor koli dokaže, da odgovorna oseba ni zmožna ali noče plačati.“;

(b) v odstavku 2 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„2. Oškodovanec se lahko v vsakem primeru obrne neposredno na organ, ki je na osnovi podatkov, ki jih oškodovanec predloži na zahtevo organa, dolžan podati utemeljen odgovor v zvezi s plačilom odškodnine.“;

(c) v odstavku 3 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Vendar, kadar je organ plačal odškodnino za hujše telesne poškodbe kateremu koli oškodovancu iz iste nesreče, v kateri je materialno škodo povzročilo neznano vozilo, države članice ne morejo izključiti plačila odškodnine za materialno škodo iz razloga, da je vozilo neznano. Lahko pa države članice določijo franšizo do največ 500 EUR, ki jo nosi oškodovanec, ki mu je bila povzročena taka materialna škoda.“;

(d) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Vsaka država članica za plačilo odškodnine s strani organa uporablja svoje zakone in druge predpise, brez poseganja v morebitno drugo prakso, ki je za oškodovanca ugodnejša.“;

(8) vstavi se naslednji člen:

„Člen 10a

Varstvo oškodovancev *v primeru nesreče, ki se je zgodila v državi članici njihovega prebivanja*, v primeru insolventnosti zavarovalnice ■

1. *Vsaka država članica ustanovi ali pooblasti organ, ki oškodovancem, ki prebivajo na njenem ozemlju, zagotovi odškodnino vsaj do omejitev obveznosti zavarovanja za materialno škodo ali telesne poškodbe, ki jih povzroči vozilo, zavarovano pri zavarovalnici, od trenutka, ko:*

- (a) je zavarovalnica v stečajnem postopku *ali*
- (b) je zavarovalnica v *postopku prenehanja*, kot je opredeljen v členu 268(1), točka (d), Direktive 2009/138/ES.

- I**
2. *Vsaka država članica sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da ima organ iz odstavka 1 na voljo dovolj sredstev za plačilo odškodnine oškodovancem v skladu s pravili iz odstavka 10, ko je treba plačati odškodnino v primerih iz odstavka 1, točki (a) in (b). Ti ukrepi lahko vključujejo zahteve za finančne prispevke, če se naložijo le zavarovalnicam, ki jim je država članica, ki je uvedla ukrepe, izdala dovoljenje.*

 3. *Brez poseganja v katero koli obveznost iz člena 280 Direktive 2009/138/ES vsaka država članica zagotovi, da se ob izdaji naloga ali sklepa pristojnega sodišča ali katerega koli drugega pristojnega organa o začetku postopka iz odstavka 1, točka (a) ali (b), v zvezi z zavarovalnico, katere matična država članica je ta država članica, ta nalog ali sklep objavi. Organ iz odstavka 1, ustanovljen v matični državi članici zavarovalnice, zagotovi, da so vsi organi iz odstavka 1 v vseh državah članicah nemudoma obveščeni o tem nalogu ali sklepu.*

4. ***Oškodovanec lahko vložil odškodninski zahtevek neposredno pri organu iz odstavka 1*** .
5. ***Ob prejemu odškodninskega zahtevka organ iz odstavka 1 obvesti enakovreden organ v matični državi članici zavarovalnice, odškodninski organ iz člena 24 v državi članici prebivanja oškodovanca in zavarovalnico v stečajnem postopku ali postopku prenehanja, ali njenega upravitelja ali likvidacijskega upravitelja, kot je opredeljen v členu 268(1), točka (e) oziroma (f), Direktive 2009/138/ES, da je prejel odškodninski zahtevek od oškodovanca.***
6. ***Zavarovalnica, ki je v stečajnem postopku ali postopku prenehanja, ali njen upravitelj ali likvidacijski upravitelj obvesti organ iz odstavka 1, kadar plača odškodnino ali zavrne odgovornost v zvezi z odškodninskim zahtevkom, ki ga je prejel tudi organ iz odstavka 1.***

7. *Države članice zagotovijo, da organ iz odstavka 1, med drugim na podlagi informacij, ki jih oškodovanec predloži na njegovo zahtevo, oškodovancu v treh mesecih po datumu, na katerega je oškodovanec vložil odškodninski zahtevek pri organu, predloži utemeljeno ponudbo za odškodnino ali utemeljen odgovor, kot je določeno v drugem pododstavku tega odstavka, v skladu z nacionalnim pravom, ki se uporablja.*

Za potrebe prvega pododstavka organ:

- (a) *poda utemeljeno ponudbo za odškodnino, kadar ugotovi, da je dolžen zagotoviti odškodnino v skladu z odstavkom 1, točka (a) ali (b), kadar se odškodninski zahtevek ne izpodbija in kadar je bila škoda delno ali v celoti ocenjena;*
- (b) *poda utemeljen odgovor na točke iz odškodninskega zahtevka, kadar ugotovi, da ni dolžen zagotoviti odškodnine v skladu z odstavkom 1, točka (a) ali (b), kadar je odgovornost bodisi sporna bodisi ni bila natanko ugotovljena ali kadar škoda ni bila v celoti ocenjena;*

8. *Kadar je treba odškodnino izplačati v skladu z odstavkom 7, drugi pododstavek, točka (a), organ iz odstavka 1 oškodovancu izplača odškodnino brez nepotrebnega odlašanja, v vsakem primeru pa v treh mesecih po tem, ko je oškodovanec sprejel utemeljeno ponudbo za odškodnino iz odstavka 7, drugi pododstavek, točka (a).*

Kadar je škoda le delno ocenjena, se zahteve glede izplačila odškodnine iz prvega pododstavka uporabljajo za to delno ocenjeno škodo in od trenutka sprejetja ustrezne utemeljene ponudbe za odškodnino.

9. *Države članice zagotovijo, da ima organ iz odstavka 1 vsa potrebna pooblastila in pristojnosti, da lahko v vseh fazah postopkov iz tega člena pravočasno sodeluje z drugimi takimi organi v drugih državah članicah, z organi vseh držav članic, ustanovljenimi ali pooblaščenimi v skladu s členom 25a, ter z drugimi zainteresiranimi stranmi, vključno z zavarovalnico v stečajnem postopku ali postopku prenehanja, njenim upraviteljem ali likvidacijskim upraviteljem, in pristojnimi nacionalnimi organi držav članic. Takšno sodelovanje zajema zahtevo za informacije ter prejemanje in zagotavljanje informacij, po potrebi vključno s podrobnostmi posameznih odškodninskih zahtevkov.*

10. Kadar *matična* država članica zavarovalnice iz odstavka 1 *ni država članica*, v kateri oškodovanec prebiva, ima organ iz odstavka 1 v državi članici, v kateri oškodovanec prebiva, ki je oškodovancu izplačal odškodnino v skladu z odstavkom 8, pravico, da od organa iz odstavka 1 v *matični* državi članici zavarovalnice zahteva povračilo celotnega zneska izplačane odškodnine.

Organ iz odstavka 1 v matični državi članici zavarovalnice izvrši plačilo organu iz odstavka 1 v državi članici, v kateri oškodovanec prebiva, ki je oškodovancu izplačal odškodnino v skladu z odstavkom 8, v razumnem roku, ki ni daljši od šestih mesecev, razen če se ti organi pisno dogovorijo drugače, potem ko je organ prejel zahtevek za tako povračilo.

Na organ, ki je izplačal odškodnino v skladu s prvim pododstavkom, se prenesejo pravice oškodovanca do povzročitelja nesreče ali njegove zavarovalnice, razen pravic do imetnika zavarovalne police ali druge zavarovane osebe, ki je povzročil nesrečo, če bi odgovornost imetnika zavarovalne police ali zavarovane osebe krila insolventna zavarovalnica v skladu z nacionalnim pravom, ki se uporablja. Vsaka država članica prizna to subrogacijo, kot jo zagotavlja katera koli druga država članica.

11. Odstavki 1 do **10** ne vplivajo na pravico držav članic, da:
- (a) odškodnino, ki jo plača organ iz odstavka 1, štejejo za subsidiarno ali nesubsidiarno;
 - (b) predvidijo poravnavo zahtevkov v zvezi z isto nesrečo med:
 - (i) organom iz odstavka 1;
 - (ii) osebo ali osebami, odgovornimi za nesrečo;
 - (iii) drugimi zavarovalnicami ali organi socialne varnosti, ki so dolžni plačati odškodnino oškodovancu.

12. Države članice organu iz odstavka 1 ne dovolijo, da bi plačilo odškodnine pogojeval z zahtevami, razen s tistimi, ki so opredeljene v tej direktivi. **Države članice organu iz odstavka 1 zlasti ne dovolijo, da bi plačilo odškodnine pogojeval z zahtevo, da oškodovanec dokaže, da je pravna ali fizična oseba plačilno nesposobna ali da noče plačati.**

13. **Organi iz odstavka 1 ali subjekti iz drugega pododstavka tega odstavka si prizadevajo, da do ... [24 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi] sklenejo sporazum za izvajanje tega člena v zvezi z njihovimi funkcijami in obveznostmi ter postopki povračila v skladu s tem členom.**

Za ta namen vsaka država članica do ... [18 mesece po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi]:

- (a) ustanovi ali pooblasti organ iz odstavka 1 ter ga pooblasti, da se pogaja o takem sporazumu in ga sklene, ali**
- (b) določi subjekt in ga pooblasti za pogajanja in sklenitev takega sporazuma, katerega pogodbenik bo organ iz odstavka 1 postal, ko bo ustanovljen ali pooblaščen.**

Sporazum iz prvega pododstavka se nemudoma uradno sporoči Komisiji.

Kadar sporazum iz prvega pododstavka ni sklenjen do ... [24 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi], se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s postopkom iz člena 28b za določitev postopkovnih nalog in postopkovnih obveznosti organov iz odstavka 1 v zvezi s povračilom.“:

(9) v členu 11 se prvi odstavek nadomesti z naslednjim:

„V primeru spora med organom iz člena 10(1) in zavarovateljem civilne odgovornosti glede tega, kdo mora oškodovancu plačati odškodnino, države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, tako da je ena od teh strani določena kot odgovorna, da na prvi stopnji oškodovancu brez odlašanja plača odškodnino.“;

(10) naslov poglavja 5 se nadomesti z naslednjim:

„*POGLAVJE 5*

***POSEBNE KATEGORIJE OŠKODOVANECV, IZKLJUČITVENE DOLOČBE,
ENA SAMA PREMIJA, VOZILA, KI SO ODPOSLANA IZ ENE DRŽAVE
ČLANICE V DRUGO“;***

(11) naslov člena 12 se nadomesti z naslednjim:

„*Posebne kategorije oškodovancev“;*

(12) člen 13 se spremeni:

(a) v odstavku 1:

(i) uvodni del prvega pododstavka se nadomesti z naslednjim:

„1. Vsaka država članica sprejme vse ustrezne ukrepe za zagotovitev, da se vsi zakonski predpisi ali pogodbene določbe, ki jih vsebuje zavarovalna polica, izdana v skladu s členom 3, štejejo za neveljavne glede odškodninskih zahtevkov tretjih oseb, ki so poškodovane zaradi posledic nesreče, kadar so iz zavarovanja s temi zakonskimi predpisi ali pogodbenimi določbami izključeni uporaba ali vožnja:“;

(ii) tretji pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Države članice imajo v primeru nesreč, ki se zgodijo na njihovem ozemlju, možnost, da ne uporabijo določbe v prvem pododstavku, če lahko oškodovanec dobi odškodnino za škodo od organa socialne varnosti.“;

(b) v odstavku 2 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Države članice, ki zagotovijo, da odškodnino v primeru ukradenih in s silo pridobljenih vozil plača organ iz člena 10(1), lahko v zvezi z materialno škodo določijo franšizo do največ 250 EUR, ki jo krije oškodovanec.“;

(13) v členu 15 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Z odstopanjem od člena 13, točka (b), Direktive 2009/138/ES, kadar je vozilo odposlano iz ene države članice v drugo, se za državo članico, v kateri je nevarnost, šteje, odvisno od odločitve osebe, odgovorne za kritje odgovornosti do tretje osebe, bodisi država članica registracije bodisi, v obdobju 30 dni takoj po prevzemu pošiljke s strani kupca, namembna država članica, tudi če vozilo v namembni državi članici še ni uradno registrirano.

Države članice zagotovijo, da informacijski centri iz člena 23 države članice, v kateri je vozilo registrirano, in kadar ta ni ista, namembne države članice ter katere koli druge ustrezne države članice, kot je država članica, kjer se je zgodila nesreča, ali ki je država članica prebivanja oškodovanca, medsebojno sodelujejo, da zagotovijo, da so potrebne informacije o odposlanem vozilu, ki jih imajo skladu s členom 23, na voljo.“;

(14) *vstavi se naslednji člen:*

„Člen 15a

Varstvo oškodovancev v nesrečah s priklopnikom, ki ga vleče vozilo

1. V primeru nesreče, ki jo povzroči niz vozil, ki ga sestavljata večno vozilo in priklopnik, kadar ima priklopnik ločeno zavarovanje avtomobilske odgovornosti do tretjih oseb, lahko oškodovanec odškodninski zahtevek vloži neposredno pri zavarovalnici tega priklopnika, kadar:

- (a) je priklopnik mogoče identificirati, vozila, ki ga je vleklo, pa ne ter*
- (b) mora v skladu z nacionalnim pravom, ki se uporablja, odškodnino zagotoviti zavarovatelj priklopnika.*

Zavarovalnica, ki je oškodovancu plačala odškodnino, se obrne na zavarovalnico, ki je zavarovala vlečno vozilo, ali na organ iz člena 10(1), če in kolikor to določa nacionalno pravo, ki se uporablja.

Ta odstavek ne posega v nacionalno pravo, ki se uporablja, ki določa za oškodovanca ugodnejša pravila.

2. *V primeru nesreče, ki jo povzroči niz vozil, ki ga sestavljata vlečno vozilo in priklopnik, zavarovatelj priklopnika, razen če mu nacionalno pravo, ki se uporablja, nalaga, da izplača polno odškodnino, na zahtevo oškodovanca brez nepotrebnega odlašanja obvesti o:*

(a) *identiteti zavarovatelja vlečnega vozila ali*

(b) *kadar zavarovatelj priklopnika ne more identificirati zavarovatelja vlečnega vozila, mehanizmu odškodnin iz člena 10.“;*

(15) člen 16 se *nadomesti z naslednjim:*

„Člen 16

Potrdila o odškodninskih zahtevkih tretjih oseb

Države članice zagotovijo, da ima imetnik zavarovalne police pravico kadar koli zahtevati potrdilo o odškodninskih zahtevkih tretjih oseb za odgovornost vozila ali vozil, ki jih krije zavarovalna pogodba, ali o neobstoju takih zahtevkov najmanj za obdobje zadnjih petih let pogodbenega razmerja (v nadaljnjem besedilu: potrdilo o škodnem dogajanju).

Zavarovalnica ali organ, ki ga država članica lahko imenuje za zagotavljanje obveznega zavarovanja ali za izdajanje takšnih potrdil, mora zagotoviti to potrdilo o škodnem dogajanju imetniku zavarovalnice police v 15 dneh od njegove zahteve. To stori z obrazcem za potrdilo o škodnem dogajanju.

Države članice zagotovijo, da zavarovalnice **■** pri upoštevanju potrdil o škodnem dogajanju, ki jih izdajo druge zavarovalnice ali drugi organi iz drugega odstavka, imetnikov polic ne obravnavajo na diskriminatoren način ali da ne zaračunavajo dodatka pri premiji zaradi njihovega državljanstva ali zgolj na podlagi predhodne države članice njihovega prebivanja.

Države članice zagotovijo, da kadar zavarovalnica pri določanju premij upošteva potrdila o škodnem dogajanju, obravnava potrdila, ki jih izdajo v drugih državah članicah, enako kot tista, ki jih izda zavarovalnica ali organ iz drugega odstavka v isti državi članici, tudi pri uporabi vseh popustov.

Države članice zagotovijo, da zavarovalnice objavijo **splošni pregled** svoje politike v zvezi z uporabo potrdil o škodnem dogajanju pri izračunu premij.

Komisija do ... [19 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi] sprejme izvedbene akte, ki določajo **predlogo, obliko in vsebino** potrdila o škodnem dogajanju iz drugega **odstavka**. Ta **predloga** vsebuje informacije o **█** naslednjem:

- (a) identiteti zavarovalnice *ali organa, ki izda* potrdilo o škodnem dogajanju;
- (b) identiteti imetnika police, *vključno z njegovimi kontaktnimi podatki*;
- (c) zavarovanem vozilu *in njegovi identifikacijski številki*;
- (d) *datumu začetka in izteka veljavnosti zavarovalnega kritja* vozila;
- (e) številu ■ zahtevkov tretjih oseb, *poravnanih na podlagi zavarovalne pogodbe imetnika police* v obdobju, ki ga zajema potrdilo o škodnem dogajanju, *vključno z datumom vsakega zahtevka*;
- (f) *dodatne informacije, ki so pomembne v skladu s pravili ali praksami, ki se uporabljajo v državah članicah.*

Komisija se pred sprejetjem teh izvedbenih aktov posvetuje z vsemi zainteresiranimi stranmi in tesno sodeluje z državami članicami.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 28a(2).“;

(16) vstavi se naslednji člen:

„Člen 16a

Orodja za primerjavo cen avtomobilskih zavarovanj

- 1. Države članice se lahko odločijo, da certificirajo orodja, ki potrošnikom omogočajo brezplačno primerjavo cen, tarif in kritja med ponudniki obveznega zavarovanja iz člena 3, kot „neodvisna orodja za primerjavo cen avtomobilskega zavarovanja“, če so izpolnjeni pogoji iz odstavka 2.**
- 2. Primerjalno orodje v smislu odstavka 1:**
 - (a) deluje neodvisno od ponudnikov storitev obveznega zavarovanja iz člena 3 in zagotavlja, da so ponudniki storitev deležni enake obravnave pri rezultatih iskanja;**
 - (b) jasno razkriva lastnike in upravljavce primerjalnega orodja;**
 - (c) določa jasna in objektivna merila, na katerih temelji primerjava;**

- (d) uporablja preprost in nedvoumen jezik;*
- (e) zagotavlja točne in najnovejše informacije ter navaja čas zadnje posodobitve;*
- (f) je dostopno kateremu koli ponudniku obveznega zavarovanja iz člena 3, mu daje na voljo ustrezne informacije ter zajema širok nabor ponudb in znaten del trga avtomobilskih zavarovanj, kadar pa predložene informacije ne zagotavljajo popolnega pregleda trga, pred prikazom rezultatov vključujejo jasno izjavo za uporabnika o tem;*
- (g) zagotavlja učinkovit postopek za prijavo napačnih informacij;*
- (h) vključuje izjavo, da cene temeljijo na predloženih informacijah in niso zavezujoče za ponudnike zavarovanj.“;*

(17) člen 23 se spremeni:

(a) vstavi se naslednji odstavek:

„1a. Države članice zagotovijo, da so zavarovalnice ali drugi subjekti informacijskim centrom dolžni zagotoviti informacije iz odstavka 1, točka (a)(i), (ii) in (iii), in jih obvestijo, kadar zavarovalna polica postane neveljavna ali kako drugače ne krije več vozila z registrsko številko.“;

(b) odstavek 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Obdelava osebnih podatkov na podlagi odstavkov 1 do 5 se izvaja v skladu z Uredbo (EU) 2016/679.“;

(18) vstavi se naslednji člen:

„Člen 25a

Varstvo oškodovancev v primeru nesreče, ki se je zgodila v državi članici, ki ni država članica njihovega prebivanja, v primeru insolventnosti zavarovalnice

1. Vsaka država članica do ... [18 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi] ustanovi ali pooblasti organ, ki oškodovancem, ki prebivajo na njenem ozemlju, v primerih iz člena 20(1) zagotovi odškodnino vsaj do omejitev obveznosti zavarovanja za materialno škodo ali telesne poškodbe, ki jih povzroči vozilo, zavarovano pri zavarovalnici, od trenutka, ko:

(a) je zavarovalnica v stečajnem postopku ali

(b) je zavarovalnica v postopku prenehanja, kot je opredeljen v členu 268(1), točka (d), Direktive 2009/138/ES.

2. *Država članica sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da ima organ iz odstavka 1 na voljo dovolj sredstev za plačilo odškodnine oškodovancem v skladu s pravili iz odstavka 10, ko je treba plačati odškodnino v primerih iz odstavka 1, točki (a) in (b). Ti ukrepi lahko vključujejo zahteve za finančne prispevke, če se naložijo le zavarovalnicam, ki jim je država članica, ki je uvedla ukrepe, izdala dovoljenje.*

3. *Brez poseganja v katero koli obveznost iz člena 280 Direktive 2009/138/ES vsaka država članica zagotovi, da se ob izdaji naloga ali sklepa pristojnega sodišča ali katerega koli drugega pristojnega organa o začetku postopka iz odstavka 1, točka (a) ali (b), v zvezi z zavarovalnico, katere matična država članica je ta država članica, ta nalog ali sklep objavi. Organ iz odstavka 1, ustanovljen v matični državi članici zavarovalnice, zagotovi, da so vsi organi iz odstavka 1 in vsi odškodninski organi iz člena 24 v vseh državah članicah nemudoma obveščeni o tem nalogu ali sklepu.*

4. *Oškodovanec lahko vložil zahtevek za odškodnino neposredno pri organu iz odstavka 1.*
5. *Ob prejemu zahtevka organ iz odstavka 1 obvesti enakovreden organ v matični državi članici zavarovalnice, odškodninski organ iz člena 24 v državi članici prebivanja oškodovanca in zavarovalnico v stečajnem postopku ali postopku prenehanja, ali njenega upravitelja ali likvidacijskega upravitelja, kot je opredeljen v členu 268(1), točka (e) oziroma (f), Direktive 2009/138/ES, da je prejel zahtevek od oškodovanca.*
6. *Zavarovalnica, ki je v stečajnem postopku ali postopku prenehanja, ali njen upravitelj ali likvidacijski upravitelj obvesti organ iz odstavka 1, ko plača odškodnino ali zavrne odgovornost v zvezi z zahtevkom, ki ga je prejel tudi organ iz odstavka 1.*

7. *Države članice zagotovijo, da organ iz odstavka 1, med drugim na podlagi informacij, ki jih oškodovanec predloži na njegovo zahtevo, oškodovancu v treh mesecih po datumu, na katerega je oškodovanec vložil odškodninski zahtevek pri organu, v skladu z nacionalnim pravom, ki se uporablja, predloži utemeljeno ponudbo za odškodnino ali odgovor z utemeljitvijo, kot je določeno v drugem pododstavku tega odstavka.*

Za potrebe prvega pododstavka organ:

- (a) poda utemeljeno ponudbo za odškodnino, kadar ugotovi, da je dolžen zagotoviti odškodnino v skladu z odstavkom 1, točka (a) ali (b), da se zahtevek ne izpodbija in da je bila škoda delno ali v celoti ocenjena;*

(b) poda odgovor z utemeljitvijo na točke iz zahtevka, kadar ugotovi, da ni dolžen izplačati odškodnine v skladu z odstavka 1, točka (a) ali (b), da je odgovornost bodisi sporna bodisi ni bila natanko ugotovljena ali da škoda ni bila v celoti ocenjena;

8. Kadar je treba odškodnino izplačati v skladu z odstavkom 7, drugi pododstavek, točko (a), organ iz odstavka 1 oškodovancu izplača odškodnino brez nepotrebnega odlašanja, vsekakor pa v treh mesecih po tem, ko je oškodovanec sprejel utemeljeno ponudbo za odškodnino iz odstavka 7, drugi pododstavek, točko (a).

Kadar je bila škoda le delno ocenjena, se zahteve glede izplačila odškodnine iz prvega pododstavka uporabljajo za to delno ocenjeno škodo in od trenutka sprejetja ustrezne utemeljene ponudbe za odškodnino.

9. *Države članice zagotovijo, da ima organ iz odstavka 1 vsa potrebna pooblastila in pristojnosti, da lahko v vseh fazah postopkov iz tega člena pravočasno sodeluje z drugimi takimi organi v drugih državah članicah, z organi vseh držav članic, ustanovljenimi ali pooblaščenimi v skladu s členoma 10a in 24, in z drugimi zainteresiranimi stranmi, vključno z zavarovalnico v stečajnem postopku ali postopku prenehanja, njenim upraviteljem ali likvidacijskim upraviteljem, in pristojnimi nacionalnimi organi držav članic. Takšno sodelovanje zajema zahtevek za informacije ter prejemanje in zagotavljanje informacij, po potrebi vključno s podrobnostmi posameznih zahtevkov.*
10. *Kadar matična država članica zavarovalnice iz odstavka 1 ni država članica, v kateri oškodovanec prebiva, ima organ iz odstavka 1 v državi članici, v kateri oškodovanec prebiva, ki je oškodovancu plačal odškodnino v skladu z odstavkom 8, pravico, da od organa iz odstavka 1 v matični državi članici zavarovalnice zahteva povračilo celotnega zneska plačane odškodnine.*

Organ iz odstavka 1 v matični državi članici zavarovalnice izvrši plačilo organu iz odstavka 1 v državi članici, v kateri oškodovanec prebiva, ki je oškodovancu izplačal odškodnino v skladu z odstavkom 8, v razumnem roku, ki ni daljši od šestih mesecev, razen če se ti organi pisno dogovorijo drugače, potem ko je organ prejel zahtevek za tako povračilo.

Na organ, ki je izplačal odškodnino v skladu s prvim pododstavkom, se prenesejo pravice oškodovanca do povzročitelja nesreče ali njegove zavarovalnice, razen pravic do imetnika zavarovalne police ali druge zavarovane osebe, ki je povzročil nesrečo, če bi odgovornost imetnika zavarovalnice pravice ali zavarovane osebe krila insolventna zavarovalnica v skladu z nacionalnim pravom, ki se uporablja. Vsaka država članica prizna to subrogacijo, kot jo zagotavlja katera koli druga država članica.

11. Odstavki 1 do 10 ne vplivajo na pravico držav članic, da:

- (a) odškodnino, ki jo izplača organ iz odstavka 1, štejejo za subsidiarno ali nesubsidiarno;**
- (b) predvidijo poravnavo zahtevkov v zvezi z isto nesrečo med:**
 - (i) organom iz odstavka 1;**
 - (ii) osebo ali osebami, odgovornimi za nesrečo;**
 - (iii) drugimi zavarovalnicami ali organi socialne varnosti, ki so dolžni izplačati odškodnino oškodovancu.**

- 12. Države članice organu iz odstavka 1 ne dovolijo, da plačilo odškodnine pogojuje s kakršnimi koli zahtevami, razen s tistimi, ki so opredeljene v tej direktivi. Države članice organu iz odstavka 1 zlasti ne dovolijo, da bi plačilo odškodnine pogojeval z zahtevo, da bi moral oškodovanec dokazati, da je pravna ali fizična oseba plačilno nesposobna ali da noče plačati.*
- 13. Organi iz odstavka 1 ali subjekti iz drugega pododstavka tega odstavka si prizadevajo, da do ... [24 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembah] sklenejo sporazum za izvajanje tega člena v zvezi z njihovimi funkcijami in obveznostmi ter postopki povračila v skladu s tem členom.*

Za ta namen vsaka država članica do ... [18 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi]:

- (a) ustanovi ali pooblasti organ iz odstavka 1 in ga pooblasti, da se pogaja o takem sporazumu in ga sklene, ali*
- (b) določi subjekt in ga pooblasti za pogajanja in sklenitev takega sporazuma, katerega pogodbenik bo organ iz odstavka 1 postal, ko bo ustanovljen ali pooblaščen.*

Sporazumu iz prvega pododstavka se nemudoma uradno sporoči Komisiji.

Kadar sporazum iz prvega pododstavka ni sklenjen do ... [24 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi], se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s postopkom iz člena 28b za določitev postopkovnih nalog in postopkovnih obveznosti organov iz odstavka 1 v zvezi s povračilom.“;

(19) v členu 26 se prvi odstavek nadomesti z naslednjim:

„Države članice sprejmejo vse ustrezne ukrepe, s katerimi oškodovancem, njihovim zavarovateljem ali njihovim pravnim zastopnikom olajšajo pravočasno pridobivanje osnovnih podatkov, potrebnih za rešitev odškodninskih zahtevkov.“;

(20) vstavi se naslednji člen:

„Člen 26a

Obveščanje oškodovancev

Države članice, ki ustanovijo ali pooblastijo različne odškodninske organe v skladu s členom 10(1), členom 10a(1), členom 24(1) in členom 25a(1), zagotovijo, da imajo oškodovanci dostop do bistvenih informacij o možnih načinih uveljavljanja odškodnine.“;

(21) v členu 28(1) se doda naslednji pododstavek:

„Države članice lahko zahtevajo avtomobilsko zavarovanje, ki izpolnjuje zahteve te direktive, za vsako motorno opremo, ki se uporablja na kopnem in ki ni zajeta v opredelitvi pojma ‚vozilo‘ iz člena 1, točka 1, in za katero se ne uporablja člen 3.“;

(22) vstavijo se naslednji členi:

„Člen 28a

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Evropski odbor za zavarovanja in poklicne pokojnine, ustanovljen s Sklepom Komisije 2004/9/ES*. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta**.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 28b

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz **člena 9(2)** se prenese na Komisijo za nedoločen čas od ... *[datum začetka veljavnosti te direktive o spremembi]*.

Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 10a(13), četrti pododstavek, in člena 25a(13), četrti pododstavek, se prenese na Komisijo za obdobje sedmih let od ... [datum začetka veljavnosti te direktive o spremembi]. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolgo obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Prenos pooblastila iz *člena 9(2), člena 10a(13), četrți pododstavek, in člena 25a(13), četrți pododstavek*, lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje^{***}.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi **člena 9(2), člena 10a(13), četrți pododstavek, in člena 25a(13), četrți pododstavek**, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v **treh** mesecih od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za **tri mesece**.

Člen 28c

Ocena *in pregled*

1. ***Komisija najpozneje pet let po datumih začetka uporabe členov 10a in 25a, določenih v skladu s členom 30, drugi, tretji in četrti odstavek, predloži poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu o delovanju, sodelovanju in financiranju organov iz členov 10a in 25a. Po potrebi poročilu priloži zakonodajni predlog. Kar zadeva financiranje teh organov, poročilo vsebuje vsaj:***
 - (a) ***oceno finančnih zmogljivosti in potreb odškodninskih organov glede na njihove morebitne obveznosti, ob upoštevanju tveganja insolventnosti zavarovateljev motornih vozil na trgih držav članic;***

- (b) oceno usklajenosti pristopa k financiranju odškodninskih organov;*
 - (c) če je poročilu priložen zakonodajni predlog, oceno učinka prispevkov na premije za avtomobilsko zavarovanje.*
2. ***Komisija*** najpozneje ... [sedem let po *datumu iz člena 2(1), prvi pododstavek, te direktive o spremembi*] Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru *predloži poročilo, v katerem oceni izvajanje te direktive, z izjemo elementov, ki jih zajema ocena iz odstavka 1, zlasti v zvezi z:*

- (a) uporabo te direktive glede na tehnološki razvoj, zlasti v zvezi z avtonomnimi in polavtonomnimi vozili;*
- (b) ustreznostjo področja uporabe te direktive glede na tveganja nesreč, ki jih pomenijo različna motorna vozila;*
- (c) v obliki pregleda, učinkovitostjo sistemov za izmenjavo informacij za namene preverjanja zavarovanja v čezmejnih primerih, vključno z oceno izvedljivosti uporabe obstoječih sistemov za izmenjavo informacij, če je to potrebno, ter analizo ciljev sistemov za izmenjavo informacij in oceno njihovih stroškov ter*

(d) kako zavarovalnice uporabljajo sisteme, v katerih na premije vplivajo potrdila imetnikov zavarovalnih polic o škodnem dogajanju, med drugim sisteme „bonus-malus“ ali bonuse za leta brez škodnih zahtevkov.

Poročilu se po potrebi priloži zakonodajni predlog.

* Sklep Komisije 2004/9/ES z dne 5. novembra 2003 o ustanovitvi Evropskega odbora za zavarovanja in poklicne pokojnine (UL L 3, 7.1.2004, str. 34).

** Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

*** UL L 123, 12.5.2016, str. 1.“;

(23) v členu 30 se dodajo naslednji odstavki:

„Člen 10a(1) do (12) se uporablja od datuma sklenitve sporazuma iz člena 10a(13), prvi pododstavek, ali od datuma začetka uporabe delegiranega akta Komisije iz člena 10a(13), četrti pododstavek.

Člen 25a(1) do (12) se uporablja od datuma sklenitve sporazuma iz člena 25a(13), prvi pododstavek, ali od datuma začetka uporabe delegiranega akta Komisije iz člena 25a(13), četrti pododstavek.

Vendar se člen 10a(1) do (12) in člen 25a(1) do (12) ne uporabljata pred ... [24 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi].

Člen 16, drugi odstavek, drugi stavek, ter tretji, četrti in peti odstavek, se uporablja od ... [28 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi] ali od datuma začetka uporabe akta Komisije iz člena 16, šesti odstavek, kar od tega nastopi pozneje.“

Člen 2

Prenos

1. Države članice **■** sprejmejo in objavijo **ukrepe**, potrebne za uskladitev s to direktivo, do ... [24 mesecev po datumu začetka veljavnosti te **direktive o spremembi**]. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Te **ukrepe** uporabljajo od ... [24 mesecev po datumu začetka veljavnosti te **direktive o spremembi**].

Z odstopanjem od prvega pododstavka tega odstavka do ... [18 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi] države članice sprejmejo ukrepe, potrebne za uskladitev s spremembami iz člena 1, točki 8 in 18, te direktive v zvezi s členom 10a(13), drugi pododstavek, oziroma s členom 25a(13), drugi pododstavek, Direktive 2009/103/ES.

Države članice se v sprejetih ukrepih iz tega odstavka sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 3

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V ...,

Za Evropski parlament

predsednik

Za Svet

predsednik

PRILOGA K ZAKONODAJNI RESOLUCIJI

Izjava Komisije o direktivi Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2009/103/ES

Komisija je še naprej zavezana varovanju visoke stopnje zaščite oškodovancev v okviru direktive o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil. Naš cilj je zagotoviti, da oškodovanci, tudi v čezmejnih primerih, čim prej prejmejo odškodnino in da zanje ne veljajo nesorazmerne postopkovne zahteve, ki bi lahko ovirale njihov dostop do odškodnine. Učinkovitost odškodnine je v veliki meri odvisna od tega, ali je izplačana pravočasno. V zvezi s tem smo seznanjeni z večkrat izraženimi pomisleki Evropskega parlamenta, da se zastaralni roki, tj. ustrezni časovni okvir, v katerem lahko oškodovanec vložil zahtevek, v državah članicah razlikujejo. Komisija bo to vprašanje skrbno preučila in obravnavala morebitna pravna sredstva za povečanje zaščite oškodovancev, če se bo izkazalo, da je ukrepanje na ravni Unije upravičeno.